

ДЕРЖАВНЕ КОСМІЧНЕ АГЕНТСТВО УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО
«ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ ПІВДЕННИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД
ІМ. О. М. МАКАРОВА»**

ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ

за 2020 рік

ЗМІСТ

1 ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	3
2 РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ	7
3 ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ	15
4 ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ	30
5 СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТА КАДРОВА ПОЛІТИКА	32
6 УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ	35
7 ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ	37
8 ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	38

1 ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова» – головне державне підприємство ракетно-космічного напрямку машинобудівної галузі, підпорядковане Державному космічному агентству України.

ВО ПМЗ створено 21 липня 1944 року як Дніпровський автомобілебудівний завод (ДАЗ) з виробництва вантажних автомобілів, автомобільних кранів, автомобілів-амфібій.

З 1951 року завод перепрофільований на серійний випуск ракет розробки С.П. Корольова. З 1954 року на заводі розпочато освоєння балістичних ракет стратегічного призначення розробки КБ М.К. Янгеля.

З 60-х років ВО ПМЗ стає виробником унікальних космічних носіїв і космічних супутників.

З 1953 року крім ракетно-космічної техніки на ВО ПМЗ організовано випуск продукції цивільного призначення. Створено власну модель трактора ЮМЗ-БАКЛ. У 1983 році підприємство досягло обсягу виготовлення тракторів 60 тисяч за рік і до 1988 року включно виготовляло по 60 тисяч у рік.

Паралельно з виготовленням продукції виробничо-технічного призначення на підприємстві було освоєно випуск товарів народного споживання: кухонних комбайнів, дитячих велосипедів, малої пральної машини та інших – всього 34 найменування ТНС.

У 1991-1992 роках з метою проведення конверсії і рішення транспортної проблеми на Україні за розпорядженням Кабінету Міністрів підприємство почало освоєння і виготовлення тролейбусів. На кінець 2011 року виготовлено 1 032 тролейбусів. У 2016 році підприємство розпочало крупно вузлове складання тролейбусів «Дніпро Т103». На 01.01.2019 року виготовлено 82 тролейбуси «Дніпро-Т103».

З 1994 року підприємство почало виготовляти вітроенергетичні установки розробки СП "Уїнденерго" та трамваї по конструкторсько-технічній документації СП "Татра-Юг". З 1994 р. по 2006 р. виготовлено 771 модулів ВЕУ 56-100 і з 1994 по 1996 рік – 27 трамваїв.

З 2002 року почалося виготовлення вузлів до ВЕУ Т-600. За період з 2002 року по 1-й квартал 2014 року виготовлено вузлів на суму 19 566,8 тис. грн.

У 2000 році освоєно виробництво сівалок СЗПЦ-12. До 2002 року виготовлено 40 сівалок, у вересні 2015 року – 1 сівалка.

Підприємство багатопрофільне і має можливість виготовляти:

- ракети-носії типу "Зеніт", "Циклон", космічні апарати,
- універсально-просапні трактори ЮМЗ-6, ЮМЗ-80, ЮМЗ-82,
- односекційні тролейбуси ЮМЗ-Т2, ЮМЗ Е-186,
- шасі для літаків АН-140, АН-148, АН-158,
- вітроенергетичні установки ВЕУ 56-100, ВЕУ Т-600-48,
- технологічне устаткування, інструмент та інше,
- іншу продукцію за разовими замовленнями.

Станом на 01.01.2021 р. площа земельних ділянок ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова» згідно Державних актів на право постійного користування землею складає 11 556,8344 га, із яких:

- у м. Дніпро – 739,9795 га (площа земельної ділянки зменшилась на 4,8953 га, переданих до Дніпропетровської обласної державної адміністрації у жовтні 2020 року разом з Універсальним видовищно-спортивним палацом «Метеор»);
- у м. Павлограді – 89,9321 га (площа ділянки збільшилась на 110 кв. м після одержання кадастрового номера);
- у Павлоградському районі Дніпропетровської області – 4580,1000 га;
- у Васильківському районі Дніпропетровської області – 6133,3000 га;
- у м. Приморськ Запорізької області (база відпочинку «Медуза») – 0,7538 га;
- у м. Євпаторія (ДСОЦ «Дружба») – 12,4034 га;
- у сел. Гаспра (ДСОЦ «Дружба») – 0,3656 га.

Згідно договорів оренди площа земельних ділянок складає 36,1384 га, з яких:

- у м. Дніпропетровську, пров. Ялицевий, 7б – 0,4944 га;
- у Новомосковському районі Дніпропетровської області 12,8122 га (ЛОК «Дубрава» – 12,8122 га,);
- у Дніпропетровському районі Дніпропетровської області – 22,8318 га (аеродромний комплекс).

Стратегічна концепція

Мета майбутнього розвитку підприємства полягає у зміцненні статусу України як космічної держави у довгостроковій перспективі, гарантуванні виконання Україною міжнародних космічних контрактів, розширенні участі в міжнародних космічних проектах, створенні нового, адаптованого до ринкових умов суб'єкта господарювання у ракетно-космічній галузі, здатного забезпечити розроблення, випробування, виробництво та експлуатацію конкурентоспроможної високотехнологічної науковоємної продукції космічного та цивільного призначення шляхом зміни організаційно-правової структури та техніко-технологічної модернізації, розв'язання проблем кадрового забезпечення та здійснення заходів щодо розвитку системи управління підприємств.

Шляхом досягнення мети визначено утворення підприємства світового рівня із замкненим циклом випуску дрібносерійної і одиничної високотехнологічної та науковоємної інноваційної продукції аерокосмічного призначення.

Основні завдання розвитку підприємства:

- забезпечення розвитку матеріально-технічної бази для розроблення та виробництва ракетно-космічної і авіаційної техніки, модернізація багатопрофільної експериментальної бази;
- диверсифікація і модернізація виробництва непрофільної машинобудівної продукції;
- забезпечення розвитку структурних підрозділів підприємств, що провадять непрофільну діяльність;
- реструктуризація підприємства;
- ліквідація дефіциту кадрів.

В зв'язку з викладеним вище, стратегія майбутнього розвитку передбачає створення підприємства світового рівня із замкненим циклом випуску дрібносерійної і одиничної високотехнологічної та науковоємної інноваційної продукції аерокосмічного призначення, здатного ефективно функціонувати в умовах становлення ринкової економіки та виробляти конкурентоспроможну продукцію, яка відповідала б вимогам товарних ринків.

Шлях досягнення – здійснення організаційно-економічних, правових, технічних заходів, спрямованих на зміну структури підприємства, його управління, організаційно-правових форм, здатних привести підприємство до фінансового оздоровлення, збільшення обсягів випуску конкурентоспроможної продукції, підвищення ефективності виробництва.

Основна мета ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова» - отримання прибутку за рахунок випуску високотехнологічної інноваційної продукції космічного призначення і її ефективного продажу.

Стратегічні напрями та цілі:

1. Постійне вдосконалення:

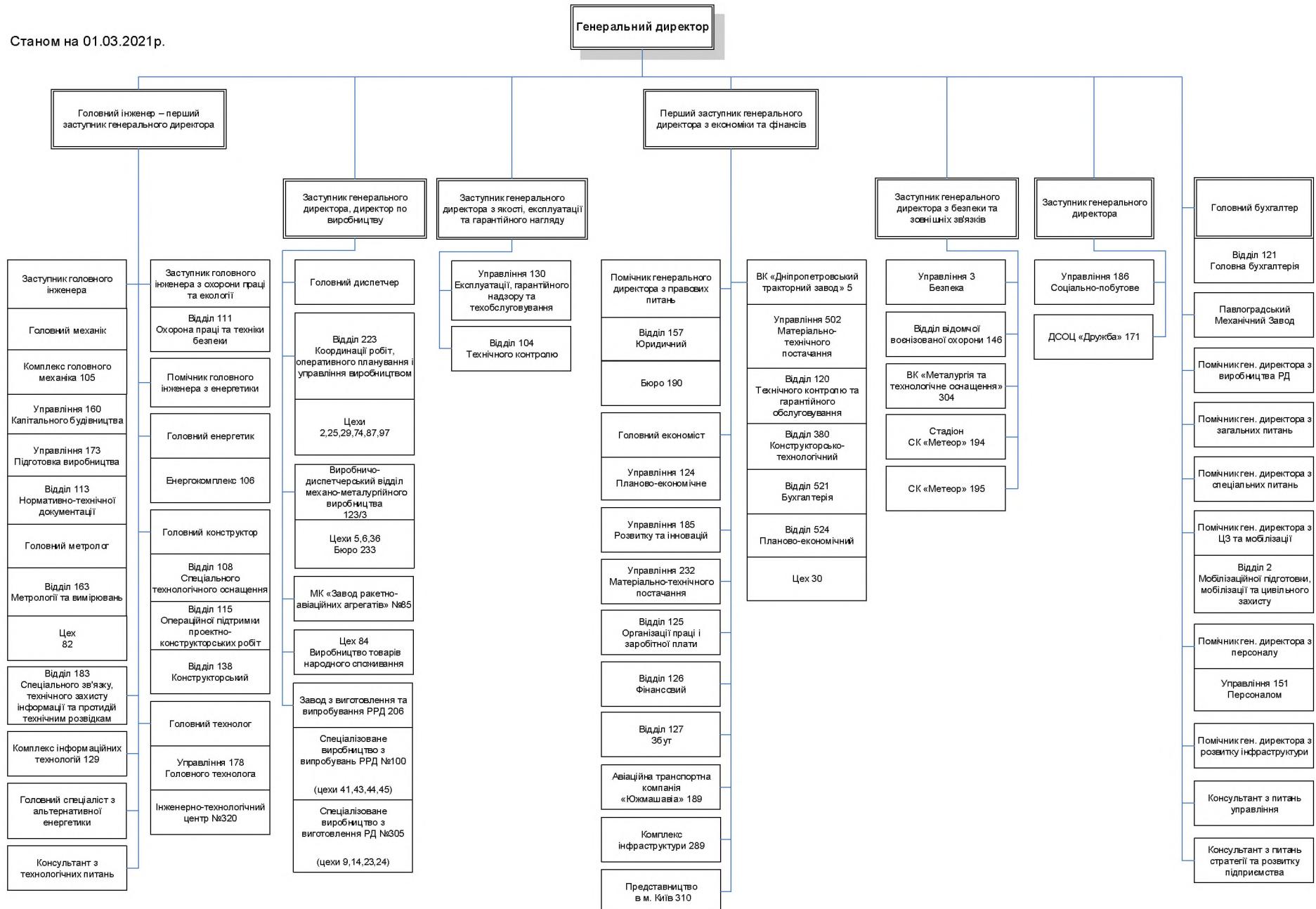
- впровадження інновацій та виготовлення інноваційної продукції;
- створення удосконаленої ракетно-космічної техніки;
- розширення діяльності підприємства на світовому ринку.

2. Поліпшення ефективності діяльності підприємства:

- забезпечення оптимальної рентабельності;
- запровадження ефективної системи управління підприємством;
- кваліфікований і мотивований персонал.

Структурна схема ДП «ВО ПМЗ імені О.М. Макарова»

Станом на 01.03.2021р.

2 РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ

Загальний обсяг виготовленої продукції у порівнянних цінах на 01.01.2020 р. за звітний 2020 рік склав 991 324,02 тис. грн., а за 2019 рік – 888 734,8 тис. грн., що становить 111,5% до обсягу виробництва продукції за 2019 рік.

Структура обсягів товарної продукції (робіт та послуг) за 2020 та 2019 роки:

№ п/п	ПОКАЗНИКИ	Од. вим.	У порівнянних цінах на 01.01.20 р.			2020 рік у діючих цинах
			2020 рік	2019 рік	%	
1.	Цивільна продукція	тис. грн.	30 999,1	36 336,1	85,3	35 321,5
	<i>у тому числі:</i>					
1.1	тракторне виробництво	тис. грн.	64,8	7 988,9	0,8	64,8
		шт.		8		
1.2	тролейбус «Дніпро-Т103»	тис. грн.	13 529,7	8 226,9	164,5	17 852,1
		шт.	87	44		87
1.3	енергопослуги	тис. грн.	6 760,7	6 042,7	111,9	6 760,7
1.4	інша цивільна продукція	тис. грн.	10 643,9	14 077,6	75,6	10 643,9
2.	Ракетно-космічна продукція	тис. грн.	768 880,4	578 473,5	132,9	807 075,7
	<i>у т.ч. продукція спец. призначення</i>	тис. грн.	190 676,1			190 676,1
3.	РАЗОМ товарна продукція по промисловості:	тис. грн.	799 879,5	614 809,6	130,1	842 397,2
4.	Непромислова діяльність у т.ч.	тис. грн.	191 444,7	273 925,2	69,9	191 444,7
	ракетно-космічна продукція, роботи та послуги	тис. грн.	121 077,0	178 059,6	68,0	121 077,0
	<i>у т.ч. продукція спец. призначення</i>	тис. грн.	631,2			631,2
	інша непромислова діяльність	тис. грн.	70 367,7	95 865,6	73,4	70 367,7
5.	РАЗОМ продукція, у т.ч.:	тис. грн.	991 324,2	888 734,8	111,5	1 033 841,9
	• ракетно-космічна продукція, роботи та послуги	тис. грн.	889 957,4	756 533,1	117,7	928 152,7
	• інша промислова та непромислова діяльність призначення	тис. грн.	101 366,8	132 201,7	76,7	105 689,2

Використання середньорічної виробничої потужності ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова» за 2020 рік збільшилось на 8,6% у порівнянні з 2019 роком та склало 29,89 %, у тому числі:

Найменування виду продукції	2019 рік	2020 рік
	%	
Продукція РКТ та спец. призначення	31,6	38,16
Трактор	0,96	-
Тролейбус	43,8	72,36
Шасі АН-148	-	-
Разом по об'єднанню	21,29	29,89

Показники	на 01.01.2020 р.	на 01.01.2021 р.
	тис. грн.	
Первісна вартість основних засобів	175 257 982	174 788 441
Залишкова вартість основних засобів	10 536 032	9 995 387
Знос основних засобів	164 721 950	164 793 054

Розшифрування звіту про виконання планових завдань виробництва та реалізації продукції за 2020 рік (за формою УПР-1), тис. грн.

	Найменування продукції за основними видами	Виручка від реалізації	Товарний випуск	
			у діючих цінах	у порівнянніх цінах
1.	Ракетно-космічна техніка	697 187,3	736 845,2	698 650,0
1.1.2.8	НДДКР (співвиконавець) - Інші роботи згідно З(Н)КПУ	48 522,1	55 775,6	55 775,6
	НЕВ «Циклон-4»	18 679,4	25 932,9	25 932,9
	Грім-2	3 670,6	3 670,6	3 670,6
	РД 809К	26 172,1	26 172,1	26 172,1
1.1.3	Виконання інших робіт згідно З(Н)КПУ	-	-	-
1.3.3	Виконання інших робіт (головний виконавець)	648 665,2	681 069,6	642 874,4
	Кулебалони	50 522,9	48 812,4	47 977,0
	БМД РН «Вега»	21 600,4	20 085,4	25 296, 1
	ЕПК, зворотний клапан, дросель (11 позицій) РД-8	8 931,3	8 926,0	8 926,0
	Тема "Taurus", зразки, послуги персоналу	513 769,2	549 404,4	506 833,8
	Надання інженірингових послуг для випробування системи подачі компонентів палива полу кріогенного двигуна індійської РН "ISRO"	43 301,9	43 301,9	43 301,9
	Проведення вогневих випробувань дослідної конструкції камери двигуна "Moonlander" "ФЛАЙТ-КОНТРОЛ"	2 016,7	2 016,7	2 016,7
	Послуги по зберіганню гептилу	8 522,8	8 522,8	8 522,8
2.10	Продукція та послуги спеціального призначення	191 307,4	191 307,4	191 307,4
	Обладнання для земляних робіт та екскаваторне обладнання (державне замовлення МОУ)	179 634,3	179 634,3	179 634,3
	Зразок мобільного комплексу	11 041,8	11 041,8	11 041,8

	Найменування продукції за основними видами	Виручка від реалізації	Товарний випуск	
			у діючих цінах	у порівнянні з попереднім роком
	Послуги по забезпеченням полігонних випробувань	631,3	631,3	631,3
3.4	Трактор та з/ч	54,2	64,8	64,8
3.6	Тролейбус	17 852,1	17 852,1	13 529,7
3.44	Інша цивільна продукція (разові замовлення)	10 645,1	10 643,9	10 643,9
4.7	Енергетичні послуги	6 760,7	6 760,7	6 760,7
4.9	Інші послуги (соціального напрямку), оренда	72 848,6	70 367,7	70 367,7
5.13	Товари	15 364,9	—	—
УСЬОГО		1 012 020,3	1 033 841,9	991 324,2

Обсяг реалізації продукції (товарів, робіт і послуг) за 2020 рік – 1 012 020,3 тис. грн., що складає 109,7% до обсягу реалізації за 2019 рік (922 630,0 тис. грн.).

**Обсяг реалізації продукції (товарів, робіт і послуг)
за 2020 рік в порівнянні з 2019 роком**

Найменування видів продукції	Обсяги реалізації			2020 до 2019	
	2020 рік		2019 рік		
	шт.	тис. грн.	шт.	тис. грн.	%
Промислова продукція всього		809 983,3		625 623,4	129,5
Продукція РКТ та спец.		774 671,2		592 837,4	130,7
Тролейбус	87	17 852,1	44	8 069,6	221,2
Запасні частини до тролейбусів		—		—	—
Шасі АН-140, АН-148		—		—	—
Трактор	—	—	5	4 284,0	—
Запасні частини до тракторів		54,2		59,1	91,7
Енергопослуги		6 760,7		6 197,0	109,1
Інша промислова продукція		10 645,1		14 176,3	75,1
Непромислова продукція всього		186 672,1		274 566,6	68,0
у тому числі:					
Продукція НДДКР РКТ та спец. непромислового характеру		113 823,4		176 747,2	64,4
Інша непромислова діяльність		72 848,6		97 819,4	74,5
Товари		15 364,9		22 440,0	68,5
РЕАЛІЗОВАНО ВСЬОГО		1 012 020,3		922 630,0	109,7

**Структура реалізованої продукції, товарів, робіт, послуг
за 2020 рік у порівнянні з 2019 роком**

Найменування продукції	% в обсязі реалізованої продукції за 2019 рік	% в обсязі реалізованої продукції за 2020 рік
Продукція РКТ та спецпризначення	83,4	87,8
Інша продукція, роботи і послуги	14,5	8,7
Трактор і запасні частини	0,5	—
Тролейбус	0,9	1,8
Енергопослуги	0,7	0,7
Шасі	—	—

За 2020 рік **експортовано** продукції (товарів, робіт і послуг) на суму **643 180** тис. грн. або **94,8%** до рівня експорту за 2019 рік (678 609 тис. грн.)

Загальний обсяг експорту за 2020 рік становить **63,1 %** до обсягу реалізованої продукції (товарів, робіт та послуг). За 2019 рік обсяг експортуваної продукції склав 678 609 тис. грн., що склало **73,5%** до обсягу реалізації.

Напрямки експорту:

США (ЦБ 1-ї ступені «Таурус-2», зразки та послуги персоналу)	513 770	тис. грн.
Італія (БМД «Вега»)	21 600	тис. грн.
Велика Британія (перевезення вантажів авіаційним транспортом)	4 868	тис. грн.
Індія (випробування системи подачі компонентів пального, ISRO)	43 302	тис. грн.
Південна Корея (кулебалони)	50 523	тис. грн.
Німеччина (клапани, дроселі РД-8)	8 931	тис. грн.
До інших країн (готельні послуги, авіаперевезення)	186	тис. грн.

Збиток від реалізації за 2020 рік склав 199 436 тис. грн.

Аналіз рентабельності по видах діяльності представлений у таблиці:

Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), собівартість і валовий прибуток за 2020 рік

Найменування продукції, робіт та послуг	Реалізація за 2020 р.	Собівартість за 2020 р.	Прибуток	Рентаб.,
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	%
РКТ та продукція спецпризначення	888 494,6	947 097,2	-58 602,6	-6,2
Трактори та запасні частини	54,2	46,8	7,4	15,8
Шасі АН -140,148,158 та ремонти	—	—	—	—
Тролейбус	17 852,1	47 106,5	-29 254,4	-62,1
Енергетичні послуги	6 760,8	45 156,4	-38 395,6	-85,0
Інша продукція та послуг	81 798,8	157 409,5	-75 610,7	-48,0
Усього	994 960,5	1 196 816,4	-201 855,9	-16,9
Товари	15 364,9	14 636,0	728,9	4,8
Оренда нерухомості	1 694,9	—	1 694,9	—
Всього (стр. 2000, 2050, 2095 ф.2)	1 012 020,3	1 211 452,5	-201 127,0	-16,6

**Структура залишків готової продукції на 01.01.2021 р. у порівнянні до
залишків на 01.01.2020 р. у діючих цінах підприємства:**

Найменування видів продукції	Обсяги залишків готової продукції				Зміна залишків	
	на 01.01.2020 р.		на 01.01.2021 р.			
	шт.	тис. грн.	шт.	тис. грн.		
Промислова продукція всього		19 991,2		19 990,5	-0,7	
у тому числі:						
Продукція РКТ		872,5		872,5	—	
у т.ч. ОКПС і ОУ «Таурус-2»		—		—	—	
Тролейбус		—		—	—	
Запасні частини до тролейбусів		—		—	—	
Шасі	1	12 081,7	1	12 081,7	—	
ВЕУ 56-100		6,2		6,2	—	
Вузли до ВЕУ Т-600		—		—	—	
Трактор	5	3 490,1	5	3 490,1	—	
Запасні частини до тракторів		218,1		218,4	0,3	
Сівалка		0,6		0,6	—	
Сільськогосподарська техніка ПМЗ		2 075,1		2 075,1	—	
ПМ «Веста-03»		167,6		167,6	—	
Шахтне обладнання		801,7		801,7	—	
Енергопослуги		—		—	—	
Інша цивільна продукція		277,6		276,6	-1,0	
Непромислова продукція всього		191,5		1 958,6	1 767,1	
у тому числі:						
Продукція РКТ наукова та непромислова		—		—	—	
Непромислова цивільна продукція (сільськогосподарська продукція)		191,5		1 958,6	1 767,1	
ВСЬОГО		20 182,7		21 949,1	1 766,4	

Обсяг залишків готової продукції на 01.01.2021 р. збільшився в порівнянні з залишками на 01.01.2020 р. на 1 766,4 тис. грн. (на 8,7 %) за рахунок продукції непромислової діяльності.

Кредиторська заборгованість

на 01.01.2021 р.– 4 292 214 тис. грн., (у тому числі прострочена 391 930 тис. грн.),
на 01.01.2020 р. – 4 488 456 тис. грн., (з неї прострочена 358 684 тис. грн.),

За звітний період кредиторська заборгованість зменшилась на 196 243 тис. грн.

Сума отриманих авансів

на 01.01.2021 р.– 3 734 311 тис. грн. або 87,0% від загальної суми кредиторської заборгованості,
на 01.01.2020 р. – 3 825 527 тис. грн. (85,2% від загальної суми заборгованості).

Заборгованість до бюджету

на 01.01.2021 р.– 195 650 тис. грн.,
на 01.01.2020 р. – 122 527 тис. грн.

Заборгованість за ЄСВ

на 01.01.2021 р.– 72 357 тис. грн.,
на 01.01.2020 р. – 148 237 тис. грн.,

Заборгованість із заробітної плати

на 01.01.2021 р.– 99 437 тис. грн.,

на 01.01.2020 р. – 161 970 тис. грн.

Заборгованість за енергоносії (ряд. 226.1 форми № 1-Б), тис. грн.

	на 01.01.2020	на 01.01.2021	
	всього	всього	в т.ч. прострочена
Заборгованість за енергоносії усього	57 634	65 027	47 611
у тому числі:			
газ	9 729	174	–
НАК «Нафтогаз України»	9 469	–	–
ТОВ «Центральна газопостачальна компанія»	245	156	–
«Дніпропетровськгаз збут»	15	15	–
«Дніпрогаз»		3	–
електроенергія	29 655	43 798	28 529
АТ «ДТЕК Дніпровські електричні мережі»	9 181	1	–
ТОВ «Центральна газопостачальна компанія»	4 258	–	–
ДПЗД «Укрінтеренерго»	2 625	–	–
ТОВ «Перша електрична компанія»	13 582	17 730	17 730
ТОВ «Дніпровські енергетичні послуги»	6	4	–
ТОВ «Енергоресурси Україна»	–	–	–
ПАТ «Центральна енергетична компанія»	3	4	–
ТОВ «Електро партнерс»		26 059	10 799
теплоенергія	4 521	8 377	7 372
КП «Теплоенерго»	4 073	7 927	7 009
КП «Комунжилсервіс»	398	363	363
КП «Павлоградтеплоенерго»	50	87	–
вода питна, стоки та інш.	13 729	12 678	11 710
КП «Дніпроводоканал»	12 621	11 433	10 602
КП «ПВУВКГ»	1 108	1 245	1 108

Кредиторська заборгованість за претензіями та з відшкодування збитків (ряд. 290 форми № 1-Б), тис. грн.

	на 01.01.2020 р.	на 01.01.2021 р.
Заборгованість за претензіями та з відшкодування збитків, усього	1 471	16 297
в т.ч. за енергоносіями:	1 368	14 480
за газ	–	13 213
за електроенергію (пені)	94	94
за теплоенергію	1 274	1 173
за воду	–	–

Таким чином з урахуванням претензій **заборгованість за енергоносії** з початку року збільшилась на 20 505 тис. грн. та на 01.01.2021 р. склала **79 507** тис. грн.

Дебіторська заборгованість

на 01.01.2021 р. – 541 940 тис. грн. (у тому числі прострочена 22 041 тис. грн.)
на 01.01.2020 р. – 449 427 тис. грн. (у тому числі прострочена 31 103 тис. грн.)

Сума виданих авансів на 01.01.2021 р становить **379 933 тис. грн.** або 70,1% від загальної суми дебіторської заборгованості.

Дебіторська заборгованість за енергоносії за звітний період склала **7 904 тис. грн.**(у тому числі за претензіями та з відшкодування збитків 2 677. грн.)або 1,5% від загальної суми дебіторської заборгованості.

Заборгованість за енергоносії (ряд. 226.1 форми № 1-Б), тис. грн.

	на 01.01.2020	на 01.01.2021	
	всього	всього	в т.ч. прострочена
Заборгованість за енергоносії усього	4 273	5 227	2 556
у тому числі:			
газ	—	—	—
електроенергія	1 593	2 301	181
АТ «ДТЕК Дніпровські електричні мережі» (м. Дніпро)	—	817	—
АТ «ДТЕК Дніпровські електричні мережі» (м. Павлоград)	13	13	13
ПАТ «Центральна енергетична компанія» (м. Павлоград)	—	13	—
ПрАТ «ВФ Україна»		4	—
Субабоненти (м. Дніпро)	780	15	—
Орендарі (м. Дніпро)	653	1 290	145
Споживачі (м. Павлоград)	147	149	23
теплоенергія (орендарі)	122	214	—
вода, стоки та інш.	2 558	2 712	2 375
Субабоненти (м. Дніпро)	121	132	—
Орендарі (м. Дніпро)	58	153	—
Споживачі (м. Павлоград)	42	60	38
КП «ПВУВКГ» (м. Павлоград)	2 337	2 367	2 337

Дебіторська заборгованість за претензіями та з відшкодування збитків (ряд. 290 форми № 1-Б), тис. грн.

	на 01.01.2020	на 01.01.2021
Заборгованість за претензіями та з відшкодування збитків, усього	6 028	4 409
в т.ч. за енергоносіями:	4 479	2 677
газ	—	—
електроенергія	119	122
Орендарі (м. Дніпро)	22	25
Субабоненти (м. Дніпро)	97	97
теплоенергія	4 153	2 345
КП "Павлоградтеплоенерго"	4 145	2 337
ДП «Дніпрокосмос»	8	8
вода (субабоненти м. Дніпро)	207	210

Дебіторська заборгованість за звітний період зросла на 93 138 тис. грн., за рахунок збільшення сировини, матеріалів, ПКВ, бюджету.

За 2020 рік платежі до бюджету та цільових фондів наведені у таблиці:

тис. грн.

Найменування платежів	Сплачено за 2020 р.	Нараховано за 2020 р.
Податки до бюджету в тому числі:	145 565	154 884
ПДВ	–	- 20 007
податок на землю	5 963	94 588
податок з доходів фізичних осіб	87 700	73 621
інші до бюджету	16 765	6 682
дивіденди	35 137	–
Внески до державних цільових фондів, в т.ч.:	185 741	109 866
єдиний внесок на обов'язкове державне соціальне страхування	185 163	109 074
інші до державних цільових фондів	578	792
РАЗОМ	331 306	264 750

3 ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Проведемо аналіз змін, що вплинули на фінансовий стан підприємства за 2020 рік. Для цього використаємо дані наступної фінансової звітності підприємства: форма № 1 «Баланс», форма № 1-Б «Звіт про взаєморозрахунки з нерезидентами» та форма № 2 «Звіт про фінансові результати».

Фінансовий стан дослідимо шляхом горизонтального та вертикального аналізу звітності, а також аналізу фінансових коефіцієнтів. Інтерпретуємо звіти у зручні для описання таблиці за економічними ознаками.

Таблиця № 1

Баланс підприємства за 2018-2020 роки, тис. грн.

Стаття	2019 на 01.01	2020 на 01.01	2021 на 01.01
АКТИВИ			
Оборотні активи			
Грошові кошти	281 311,00	124 216,00	88 254,00
Дебіторська заборгованість за товари	24 556,00	20 974,00	64 987,00
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	490 795,00	398 900,00	379 933,00
Інша дебіторська заборгованість	52 976,00	29 553,00	97 020,00
Товарно-матеріальні запаси	2 747 638,00	2 821 057,00	3 073 190,00
Поточні інвестиції	0,00	0,00	0,00
Інші оборотні активи	97 557,00	121 918,00	113 045,00
Усього оборотних активів	3 694 833,00	3 516 618,00	3 816 429,00
Основні засоби			
Первісна вартість	181 068 572,00	175 257	174 788
Знос	169 957 522,00	164 721	164 793
Залишкова вартість	11 111 050,00	10 536 032,00	9 995 387,00
Нематеріальні активи			
Первісна вартість	925 036,00	930 836,00	1 189 279,00
Знос	4 986,00	5 278,00	5 273,00
Залишкова вартість	920 050,00	925 558,00	1 184 006,00
Незавершене будівництво	0,00	0,00	0,00
Довгострокові інвестиції	5 844,00	421,00	6 448,00
Інші необоротні активи	0,00	0,00	0,00
Усього необоротних активів	12 036 944,00	11 462 011,00	11 185 841,00
Витрати майбутніх періодів	15 621,00	7 753,00	8 375,00
Усього активів	15 747 398,00	14 986 382,00	15 010 645,00
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА КАПІТАЛ			
Поточні зобов'язання			
Кредиторська заборгованість за товари	135 209,00	163 957,00	156 602,00
Рахунки за виданими векселями	0,00	0,00	0,00
Рахунки за одержаними авансами	3 871 058,00	3 825 527,00	3 734 311,00
Поточні зобов'язання за кредитами	243 956,00	187 377,00	184 091,00
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0,00	0,00	0,00
Накопичена заборгованість за бюджетними платежами	14 756,00	122 527,00	195 650,00
Накопичена заборгованість по заробітній платні	58 153,00	161 970,00	99 437,00
Інші поточні зобов'язання	210 126,00	291 788,00	227 472,00
Усього поточних зобов'язань	4 533 258,00	4 753 146,00	4 597 563,00

Стаття	2019 на 01.01	2020 на 01.01	2021 на 01.01
Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	3 722 131,00	3 184 134,00	3 800 952,00
Інші довгострокові пасиви	1 037,00	1 229 177,00	1 124 028,00
Усього довгострокових зобов'язань	3 723 168,00	4 413 311,00	4 924 980,00
Доходи майбутніх періодів	73 612,00	69 552,00	68 046,00
Усього зобов'язань	8 330 038,00	9 236 009,00	9 590 589,00
Забезпечення майбутніх витрат та платежів	2 434,00	2 434,00	2 434,00
Власний капітал			
Статутний капітал	1 658 963,00	1 658 963,00	1 639 024,00
Додатковий капітал	16 787,00	15 718,00	290 853,00
Резервний капітал	0,00	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток	5 739 206,00	4 077 843,00	3 505 325,00
Неоплачений капітал	-30,00	-30,00	-30,00
Вилучений капітал	0,00	-4 555,00	-17 550,00
Усього власного капіталу	7 414 926,00	5 747 939,00	5 417 622,00
Усього зобов'язань і капіталу	15 747 398,00	14 986 382,00	15 010 645,00

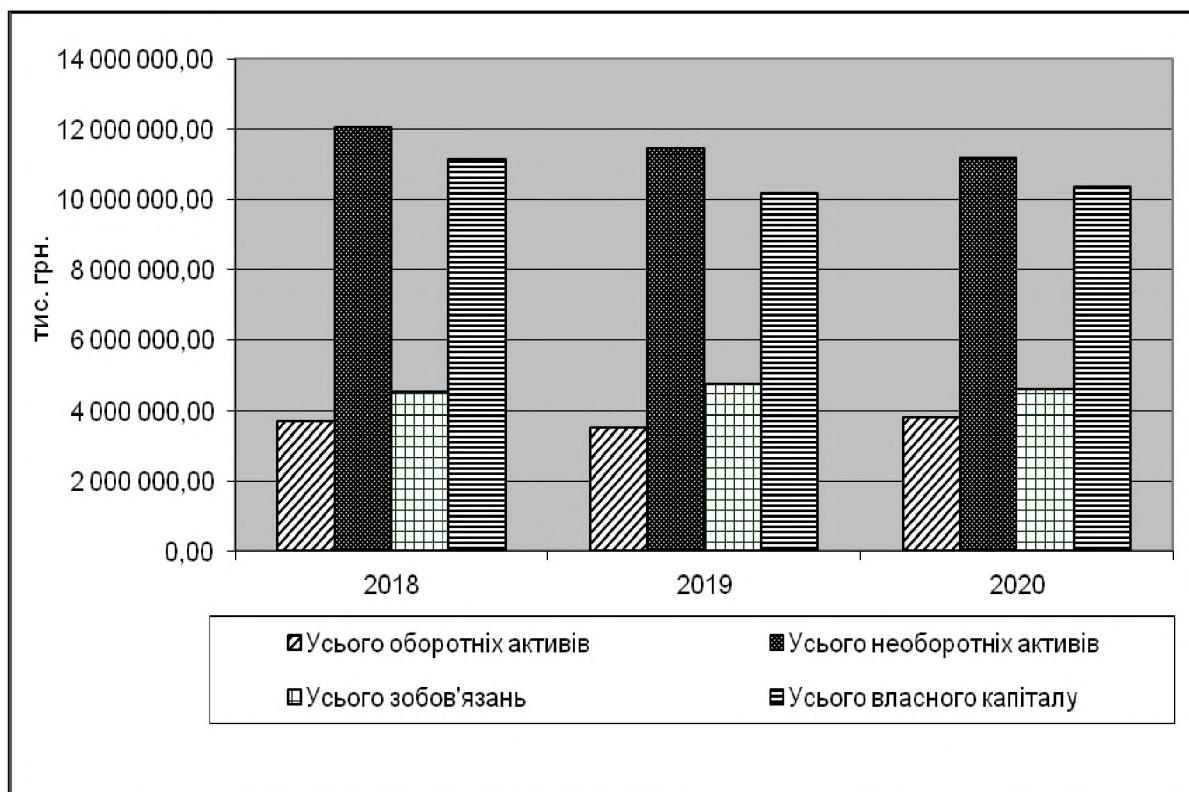

Рис. 1. Динаміка змін майна підприємства та його джерел

Горизонтальний аналіз балансу

Стаття	Абсолютні зміни (+/-)			Відносні зміни (%)		
АКТИВИ	19 к 18	20 к 19	20 к 18	19 к 18	20 к 19	20 к 18
Оборотні активи						
Грошові кошти	-157 095,00	-35 962,00	-193 057,00	-55,84	-28,95	-68,63
Дебіторська заборгованість за	-3 582,00	44 013,00	40 431,00	-14,59	209,85	164,65
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	-91 895,00	-18 967,00	-110 862,00	-18,72	-4,75	-22,59
Інша дебіторська заборгованість	-23 423,00	67 467,00	44 044,00	-44,21	228,29	83,14
Товарно-матеріальні запаси	73 419,00	252 133,00	325 552,00	2,67	8,94	11,85
Поточні інвестиції	0,00	0,00	0,00			
Інші оборотні активи	24 361,00	-8 873,00	15 488,00	24,97	-7,28	15,88
Усього оборотних активів	-178 215,00	299 811,00	121 596,00	-4,82	8,53	3,29
Основні засоби						
Первісна вартість	-5 810 590,00	-469 541,00	-6 280 131,00	-3,21	-0,27	-3,47
Знос	-5 235 572,00	71 104,00	-5 164 468,00	-3,08	0,04	-3,04
Залишкова вартість	-575 018,00	-540 645,00	-1 115 663,00	-5,18	-5,13	-10,04
Нематеріальні активи						
Первісна вартість	5 800,00	258 443,00	264 243,00	0,63	27,76	28,57
Знос	292,00	-5,00	287,00	5,86	-0,09	5,76
Залишкова вартість	5 508,00	258 448,00	263 956,00	0,60	27,92	28,69
Незавершене	0,00	0,00	0,00			
Довгострокові	-5 423,00	6 027,00	604,00	-92,80	1 431,59	10,34
Інші необоротні активи	0,00	0,00	0,00			
Усього необоротних активів	-574 933,00	-276 170,00	-851 103,00	-4,78	-2,41	-7,07
Витрати майбутніх періодів	-7 868,00	622,00	-7 246,00	-50,37	8,02	-46,39
Усього активів	-761 016,00	24 263,00	-736 753,00	-4,83	0,16	-4,68
Зобов'язання та Поточні зобов'язання						
Кредиторська заборгованість за	28 748,00	-7 355,00	21 393,00	21,26	-4,49	15,82
Рахунки за виданими векселями	0,00	0,00	0,00			
Рахунки за одержаними авансами	-45 531,00	-91 216,00	-136 747,00	-1,18	-2,38	-3,53
Поточні зобов'язання за кредитами	-56 579,00	-3 286,00	-59 865,00	-23,19	-1,75	-24,54
Поточна заборгованість за довгостроковими	0,00	0,00	0,00			
Накопичена заборгованість за бюджетними	107 771,00	73 123,00	180 894,00	730,35	59,68	1 225,90
Накопичена заборгованість по заробітній платні	103 817,00	-62 533,00	41 284,00	178,52	-38,61	70,99

Стаття	Абсолютні зміни (+/-)			Відносні зміни (%)		
Інші поточні	81 662,00	-64 316,00	17 346,00	38,86	-22,04	8,26
Усього поточних зобов'язань	219 888,00	-155 583,00	64 305,00	4,85	-3,27	1,42
Довгострокові зобов'язання						
Довгострокові кредити банків	-537 997,00	616 818,00	78 821,00	-14,45	19,37	2,12
Інші довгострокові пасиви	1 228 140,00	-105 149,00	1 122 991,00	118 432,02	-8,55	108 292,29
Усього довгострокових	690 143,00	511 669,00	1 201 812,00	18,54	11,59	32,28
Доходи майбутніх періодів	-4 060,00	-1 506,00	-5 566,00	-5,52	-2,17	-7,56
Усього зобов'язань	905 971,00	354 580,00	1 260 551,00	10,88	3,84	15,13
Забезпечення майбутніх витрат та	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Власний капітал						
Статутний капітал	0,00	-19 939,00	-19 939,00	0,00	-1,20	-1,20
Додатковий капітал	-1 069,00	275 135,00	274 066,00	-6,37	1 750,45	1 632,61
Резервний капітал	0,00	0,00	0,00			
Нерозподілений прибуток	-1 661 363,00	-572 518,00	-2 233 881,00	-28,95	-14,04	-38,92
Неоплачений капітал	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Усього власного капіталу	-1 666 987,00	-330 317,00	-1 997 304,00	-22,48	-5,75	-26,94
Усього зобов'язань та капіталу	-761 016,00	24 263,00	-736 753,00	-4,83	0,16	-4,68

Аналіз таблиці № 2 показує, що за звітний період загальна сума коштів підприємства зросла на 24 263 тис. грн., або на 0,16 %. Ці зміни відбулися за рахунок зростання розміру оборотних активів на 299 811 тис. грн. при зменшенні необоротних активів на 276 170 тис. грн., та внаслідок зростання зобов'язань підприємства на 354 580 тис. грн. при зменшенні власного капіталу підприємства на 330 317 тис. грн.

Насамперед, прослідкуємо зміни, які відбулися у структурі активів. У сумі оборотних активів помітно збільшились:

- товарно-матеріальні запаси – на 252 133 тис. грн. (на 8,94 %);
- дебіторська заборгованість за товари – на 44 013 тис. грн. (на 209,85 %);
- інша дебіторська заборгованість – на 67 467 тис. грн. (на 228,29 %).

Але при цьому зменшився розмір грошових коштів на 35 962 тис. грн. (на 28,95 %) та дебіторська заборгованість за виданими авансами на 18 967 тис. грн. (на 4,75 %).

Необоротні активи значно зменшилися в основному, за рахунок зменшення первісної вартості основних засобів на 469 541 тис. грн. (на 0,27 %) при зростанні первісної вартості нематеріальних активів на 258 443 тис. грн. (на 27,76 %).

Стосовно пасиву балансу, то тут слід зазначити, що за 2020 рік збільшилась сума довгострокових зобов'язань на 511 669 тис. грн. (на 11,59 %). Це відбулося здебільшого за рахунок збільшення суми довгострокових кредитів банків на 616 818 тис. грн. (на 19,37 %). При цьому зменшилися обсяг поточних зобов'язань на 155 583 тис. грн. (на 3,27 %) за рахунок зниження:

- обсягу рахунків з одержаних авансів на 91 216 тис. грн. (на 2,38 %);
- рівня накопиченої заборгованості по заробітній платні на 62 533 тис. грн. (на 38,61 %);
- обсягу інших поточних зобов'язань на 64 316 тис. грн. (на 22,04 %).

Але накопичена заборгованість за бюджетними платежами зросла на 73 123 тис. грн. (на 59,68 %).

Власний капітал підприємства зменшився на 330 317 тис. грн. (на 5,75 %) за рахунок зменшення нерозподіленого прибутку на 572 518 тис. грн. (на 14,04 %) при зростанні розміру додаткового капіталу на 275 135 тис. грн. (на 1750,45 %).

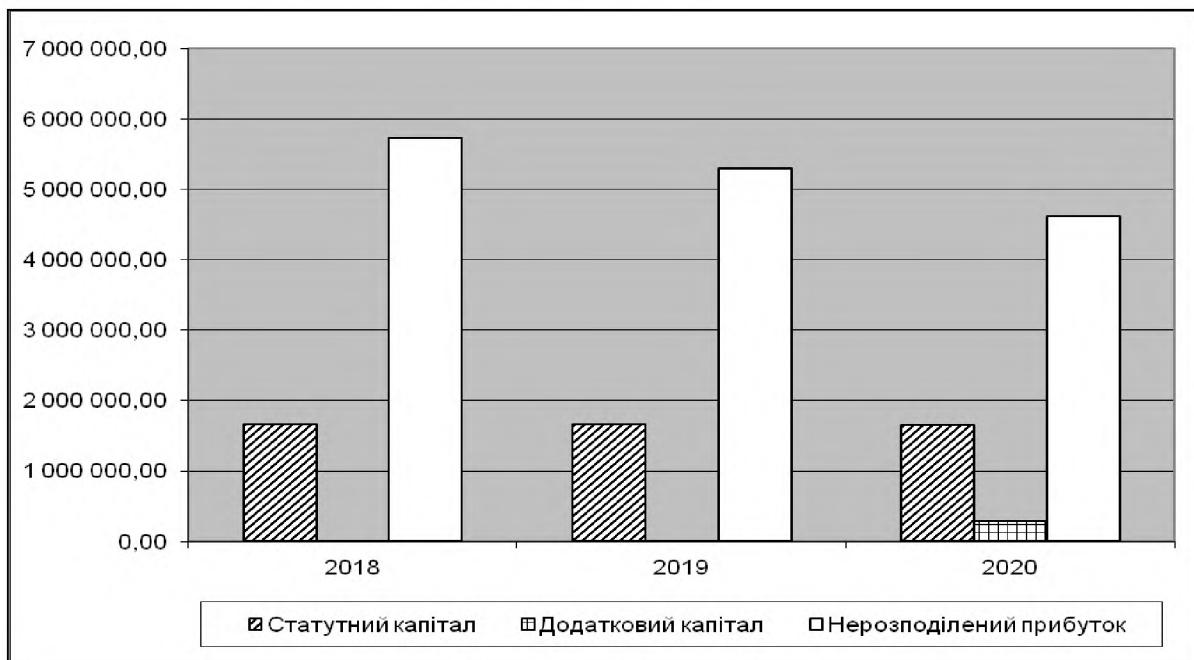

Рис. 2. Рух власного капіталу

Сума загальної дебіторської заборгованості зросла. Докладний аналіз дебіторської заборгованості дозволяє побачити структуру заборгованості у розрізі боржників. Дані представлені у вигляді таблиці № 3, свідчать про те, що основна частка дебіторів – це підприємства та установи України, сума їх заборгованості складає 313 505 тис. грн. (57,90 %). Прострочена заборгованість по розрахunkах з ними зменшилась та складає 8 204 тис. грн. Прострочена заборгованість по розрахunkах з суб'єктами господарської діяльності інших країн збільшилась та складає 13 837 тис. грн.

Таблиця № 3

Стан дебіторської заборгованості на 31.12.2020р., тис. грн.

Клієнт	Дебіторська заборгованість, Всього	Дебіторська заборгованість непрострочена	Дебіторська заборгованість прострочена
Підприємства та установи України	313 505	305 301	8 204
Суб'єкти господарської діяльності інших країн	228 432	214 595	13 837
Всього	541 937	519 896	22 041

Сума загальної кредиторської заборгованості зменшилась, а обсяг простроченої заборгованості збільшився. Більш докладний аналіз кредиторської заборгованості дозволяє побачити структуру заборгованості у розрізі боржників. Дані представлені у вигляді таблиці № 4, свідчать про те, що 2020 році основна частка кредиторів – це як і раніше підприємства інших країн, сума їх заборгованості складає 2 770 426 тис. грн. (64,60%). Прострочена заборгованість по

цих розрахунках відсутня. Прострочена заборгованість по розрахунках з підприємствами та установами України зросла та складає 391 930 тис. грн.

Таблиця № 4

Стан кредиторської заборгованості на 31.12.2020р., тис. грн.

Клієнт	Кредиторська заборгованість, Всього	Кредиторська заборгованість непрострочена	Кредиторська заборгованість прострочена
Підприємства та установи України	1 521 788	1 129 858	391 930
Суб'єкти господарської діяльності інших країн	2 770 426	2 770 426	0
Всього	4 292 214	3 900 284	391 930

Вплив цих змін на питому вагу кожної статті балансу видно з вертикального аналізу форми № 1.

Таблиця № 5

Вертикальний аналіз балансу, %

Стаття	2018	2019	2020
АКТИВИ			
Оборотні активи			
Грошові кошти	1,79	0,83	0,59
Дебіторська заборгованість за товари	0,16	0,14	0,43
Дебіторська заборгованість за виданими авансами	3,12	2,66	2,53
Інша дебіторська заборгованість	0,34	0,20	0,65
Товарно-матеріальні запаси	17,45	18,82	20,47
Поточні інвестиції	0,00	0,00	0,00
Інші оборотні активи	0,62	0,81	0,75
Усього оборотних активів	23,46	23,47	25,42
Основні засоби			
Первісна вартість	1 149,83	1 169,45	1 164,43
Знос	1 079,27	1 099,14	1 097,84
Залишкова вартість	70,56	70,30	66,59
Нематеріальні активи			
Первісна вартість	5,87	6,21	7,92
Знос	0,03	0,04	0,04
Залишкова вартість	5,84	6,18	7,89
Незавершене будівництво	0,00	0,00	0,00
Довгострокові інвестиції	0,04	0,00	0,04
Інші необоротні активи	0,00	0,00	0,00
Усього необоротних активів	76,44	76,48	74,52
Витрати майбутніх періодів	0,10	0,05	0,06
Усього активів	100,00	100,00	100,00
ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА КАПІТАЛ			
Поточні зобов'язання			
Кредиторська заборгованість за товари	0,86	1,09	1,04
Рахунки за виданими векселями	0,00	0,00	0,00
Рахунки за одержаними авансами	24,58	25,53	24,88
Поточні зобов'язання за кредитами	1,55	1,25	1,23

Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0,00	0,00	0,00
Накопичена заборгованість за бюджет. платежами	0,09	0,82	1,30
Накопичена заборгованість по заробітній платні	0,37	1,08	0,66
Інші поточні зобов'язання	1,33	1,95	1,52
Усього поточних зобов'язань	28,79	31,72	30,63
Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	23,64	21,25	25,32
Інші довгострокові пасиви	0,01	8,20	7,49
Усього довгострокових зобов'язань	23,64	29,45	32,81
Доходи майбутніх періодів	0,47	0,46	0,45
Усього зобов'язань	52,90	61,63	63,89
Забезпечення майбутніх витрат та платежів	0,02	0,02	0,02
Власний капітал			
Статутний капітал	10,53	11,07	10,92
Додатковий капітал	0,11	0,10	1,94
Резервний капітал	0,00	0,00	0,00
Нерозподілений прибуток	36,45	27,21	23,35
Неоплачений капітал	0,00	0,00	0,00
Вилучений капітал	0,00	-0,03	-0,12
Усього власного капіталу	47,09	38,35	36,09
Усього зобов'язань і капіталу	100,00	100,00	100,00

Як можна побачити з таблиці № 5 структура як активу, так і пасиву не зазнала значних змін.

Питома вага оборотних активів зросла з 23,47 % до 25,42 % за рахунок зростання частки товарно-матеріальних запасів. А необоротні активи зменшилися з 76,48 % до 74,52 % за рахунок зменшення частки залишкової вартості основних засобів при збільшенні частки первісної вартості нематеріальних активів.

У пасиві питома вага усіх зобов'язань зросла з 61,63 % до 63,89 %. З них поточні зобов'язання зменшилися та стали займати 30,63 %. В них зменшилась частка рахунків з одержаних авансів. А довгострокові зобов'язання зросли та стали займати 32,81%. Знизилась частка власного капіталу з 38,35% у 2019р. до 36,09 % у 2020р., внаслідок зменшення частки нерозподіленого прибутку до 23,35 % при зростанні частки додаткового капіталу до 1,94%.

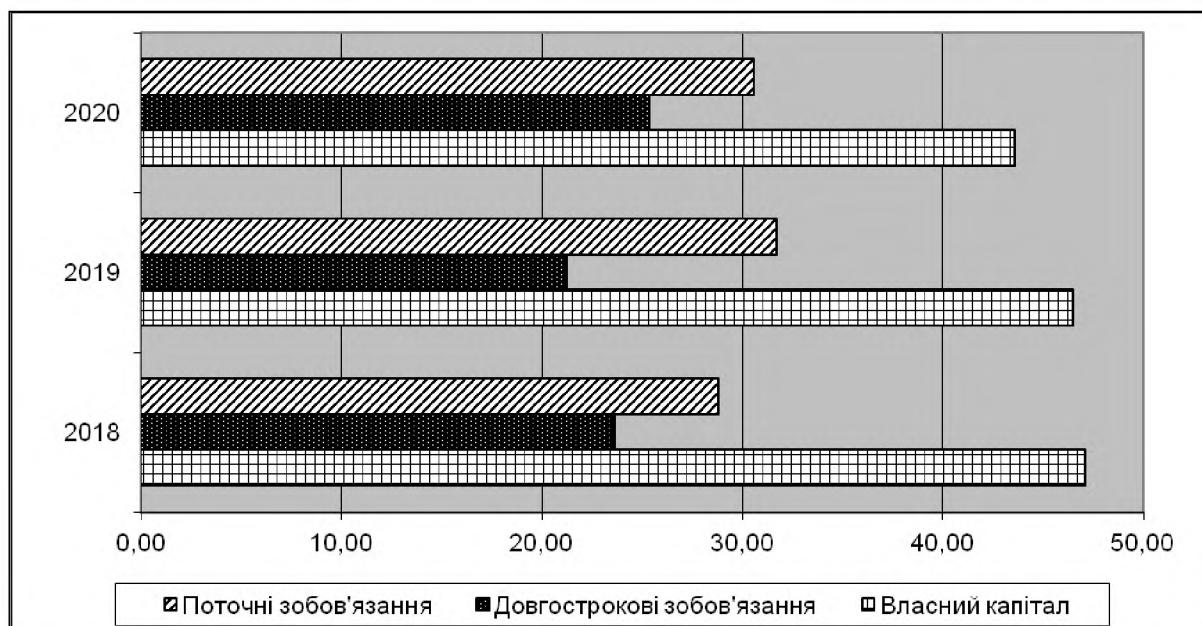

Рис.3. Зміна питомої ваги статей пасиву за 2018-2020 pp.

Для того, щоб побачити, як зміни у балансі вплинули на фінансовий результат, проаналізуємо форму № 2. Спочатку приведемо аналітичну збірку по статтям звіту про фінансові результати.

Таблиця № 6

Звіт про фінансові результати за 2018-2020 роки, тис. грн.

Стаття	2018	2019	2020
Виручка від реалізації продукції	1 309 972,00	922 630,00	1 012 020,00
Інші операційні доходи	549 953,60	861 053,90	785 967,80
Дохід від продажу іноземної валюти	796,40	543,10	324,00
Усього доходів	1 860 722,00	1 784 227,00	1 798 311,80
Собівартість реалізованої продукції, усього	1 951 174,00	1 334 152,00	1 211 456,00
Інші операційні витрати	648 223,90	666 300,00	1 087 011,50
Витрати від продажу іноземної валюти	4 663,10	3 223,00	2 947,80
Усього витрат	2 604 061,00	2 003 675,00	2 301 415,30
Валовий дохід від реалізації продукції	-641 202,00	-411 522,00	-199 436,00
Валовий дохід від інших операцій	-98 270,30	194 753,90	-301 043,70
Валовий дохід від продажу іноземної валюти	-3 866,70	-2 679,90	-2 623,80
Усього валового доходу	-743 339,00	-219 448,00	-503 103,50
Адміністративні витрати	155 084,00	156 908,00	147 137,00
Витрати на збут	56 242,00	54 171,00	13 366,00
Операційний прибуток (збиток)	-954 665,00	-430 527,00	-663 606,50
Виплати по процентах	22 324,00	16 583,00	14 041,00
Інші доходи / збитки	12 309,00	7 685,00	-1 986,00
Прибуток (збиток) до сплати податків	-964 680,00	-439 425,00	-679 633,50
Податок на прибуток	0,00	80 353,00	104 492,00
Надзвичайні витрати	0,00	0,00	0,00
Чистий прибуток	-964 680,00	-519 778,00	-784 125,50
<i>Використання чистого прибутку</i>			
Нерозподілений прибуток на початок періоду			
Чистий прибуток за період	-964 680,00	-519 778,00	-784 125,50
Результат індексації активів			
Розподіл чистого прибутку	6 703 886,00	4 597 621,00	4 289 450,50
Нерозподілений прибуток на кінець періоду	5 739 206,00	4 077 843,00	3 505 325,00

Аналізуючи таблицю № 6 бачимо, що в 2020 році розмір собівартості знизився, але все ще перевищує суму виручки, яка зросла. Це ілюструє малюнок 4.

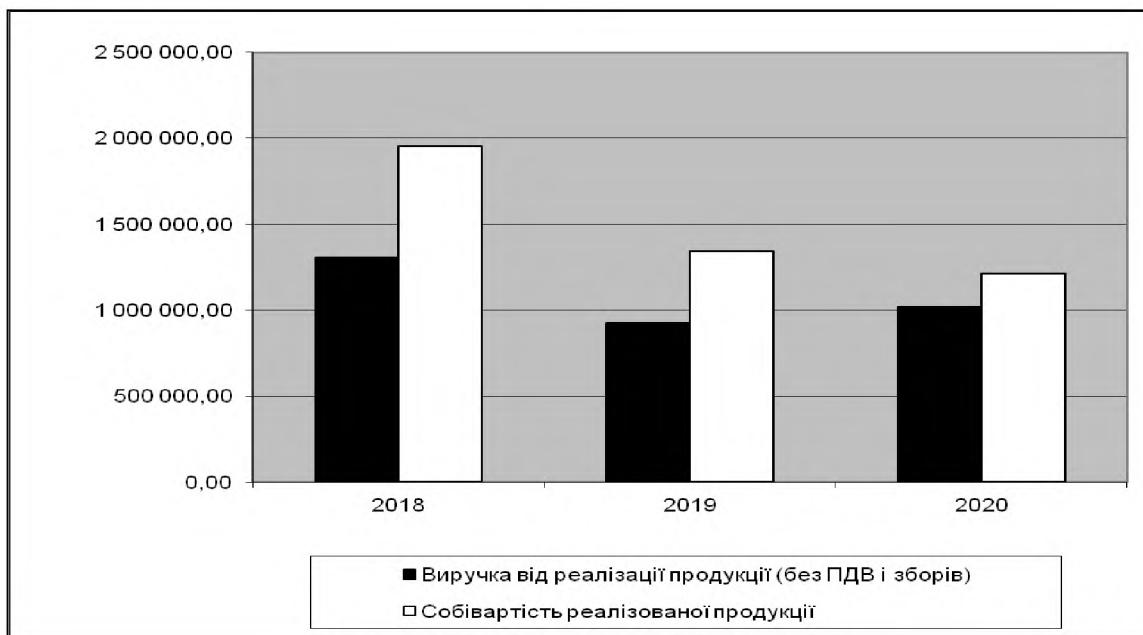

Рис. 4. Динаміка зросту доходів та витрат

Для виявлення змін, які відбулися в динаміці і структурі прибутку проведено горизонтальний та вертикальний аналізи звіту про фінансові результати.

Таблиця № 7

Горизонтальний аналіз звіту про фінансові результати, тис. грн.

Стаття	Абсолютні зміни (+/-)		
	19 к 18	20 к 19	20 к 18
Виручка від реалізації продукції (без ПДВ і зборів)	-387 342,00	89 390,00	-297 952,00
Інші операційні доходи	311 100,30	-75 086,10	236 014,20
Дохід від продажу іноземної валюти	-253,30	-219,10	-472,40
Усього доходів	-76 495,00	14 084,80	-62 410,20
Собівартість реалізованої продукції, усього	-617 022,00	-122 696,00	-739 718,00
Інші операційні витрати	18 076,10	420 711,50	438 787,60
Витрати від продажу іноземної валюти	-1 440,10	-275,20	-1 715,30
Усього витрат	-600 386,00	297 740,30	-302 645,70
Валовий дохід від реалізації продукції	229 680,00	212 086,00	441 766,00
Валовий дохід від інших операцій	293 024,20	-495 797,60	-202 773,40
Валовий дохід від продажу іноземної валюти	1 186,80	56,10	1 242,90
Усього валового доходу	523 891,00	-283 655,50	240 235,50
Адміністративні витрати	1 824,00	-9 771,00	-7 947,00
Витрати на збит	-2 071,00	-40 805,00	-42 876,00
Операційний прибуток (збиток)	524 138,00	-233 079,50	291 058,50
Виплати по процентах	-5 741,00	-2 542,00	-8 283,00
Інші доходи / збитки	-4 624,00	-9 671,00	-14 295,00
Прибуток (збиток) до сплати податків	525 255,00	-240 208,50	285 046,50
Податок на прибуток	80 353,00	24 139,00	104 492,00
Надзвичайні витрати	0,00	0,00	0,00
Чистий прибуток	444 902,00	-264 347,50	180 554,50
<i>Використання чистого прибутку</i>			
Нерозподілений прибуток на початок періоду	0,00	0,00	0,00
Чистий прибуток за період	444 902,00	-264 347,50	180 554,50
Результат індексації активів	0,00	0,00	0,00
Розподіл чистого прибутку	-2 106 265,00	-308 170,50	-2 414 435,50
Нерозподілений прибуток на кінець періоду	-1 661 363,00	-572 518,00	-2 233 881,00

Вертикальний аналіз звіту про фінансові результати, %

Стаття	2018	2019	2020
Виручка від реалізації продукції (без ПДВ і зборів)	70,40	51,71	56,28
Інші операційні доходи	29,56	48,26	43,71
Дохід від продажу іноземної валюти	0,04	0,03	0,02
Усього доходів	100,00	100,00	100,00
Собівартість реалізованої продукції, усього	104,86	74,77	67,37
Інші операційні витрати	34,84	37,34	60,45
Витрати від продажу іноземної валюти	0,25	0,18	0,16
Усього витрат	139,95	112,30	127,98
Валовий дохід від реалізації продукції	-34,46	-23,06	-11,09
Валовий дохід від інших операцій	-5,28	10,92	-16,74
Валовий дохід від продажу іноземної валюти	-0,21	-0,15	-0,15
Усього валового доходу	-39,95	-12,30	-27,98
Адміністративні витрати	8,33	8,79	8,18
Витрати на збут	3,02	3,04	0,74
Операційний прибуток (збиток)	-51,31	-24,13	-36,90
Виплати по процентах	1,20	0,93	0,78
Інші доходи / збитки	0,66	0,43	-0,11
Прибуток (збиток) до сплати податків	-51,84	-24,63	-37,79
Податок на прибуток	0,00	4,50	5,81
Надзвичайні витрати	0,00	0,00	0,00
Чистий прибуток	-51,84	-29,13	-43,60

Висновки які можна зробити аналізуючи таблиці № 7 та № 8:

1. В доходах виручка від реалізації продукції в 2020 році збільшилась на 89 390 тис. грн., її частка зросла до 56,28 % проти 51,71 % у 2019 році. При цьому зменшення інших операційних доходів на 75 086 тис. грн. знижено їх частку до 43,71 % проти 48,26 % у 2019 році.
2. У витратах собівартість реалізованої продукції у 2020 році зменшилась на 122 696 тис. грн., і її частка знижилась до 67,37 % проти 74,77 % у 2019 році. Разом з цим розмір інших операційних витрат збільшився на 420 711,50 тис. грн., що збільшило їх частку до 60,45 % проти 37,34 % у 2019 році.
3. Таким чином, у 2020 році валовий збиток від реалізації продукції зменшився на 212 086 тис. грн. Валовий дохід від інших операцій змінився збитком, різниця становила 495 797,60 тис. грн.
4. Частка адміністративних витрат у звітному періоді знижилась з 8,79 % до 8,18 %, а частка маркетингових витрат знижилась з 3,04 % до 0,74 %.

Підсумком змін у структурі доходів та витрат підприємства є зменшення у 2020 році частки валового збитку від реалізації продукції (-11,09 % проти -23,06 % у 2019 році) та появи валового збитку від інших операцій (-16,74 % проти 10,92 % у 2019 році). В результаті чистий збиток підприємства став займати -43,60 % проти – 29,13 % у 2019 році.

З метою узагальнення фінансових даних проведено аналіз фінансових коефіцієнтів.

Аналіз майнового стану підприємства					
Найменування показників	Нормативне значення	2018	2019	2020	
Коефіцієнт зносу основних засобів	зменшення	0,94	0,94	0,94	
Коефіцієнт оновлення основних засобів	збільшення	-	-0,0332	-0,00269	
Коефіцієнт вибуття основних засобів	повинен бути менше, ніж коефіцієнт оновлення	-	0,05	0,05	

Рис. 5. Майновий стан підприємства

Коефіцієнт зносу основних засобів, що показує рівень фізичного та морального зносу основних фондів, незмінно становить 0,94, що є негативною тенденцією, адже нормативно цей показник має зменшуватись. Тобто знос основних засобів відбувається більшими темпами, ніж зростання їх первісної вартості, що призводить до «старіння» основних засобів.

Коефіцієнт оновлення основних засобів, що показує рівень фізичного і морального оновлення основних фондів, збільшився з -0,0332 до -0,00269.

Коефіцієнт вибуття основних засобів, що показує рівень вибуття основних фондів, незмінно становить 0,05, але є значно більшим за коефіцієнт оновлення, що не відповідає нормативу.

Таблиця №10

Показники ліквідності						
Найменування показника	Норматив	2018	2019	2020	Приріст	Темп приросту, %
Коефіцієнт абсолютної ліквідності (LR)	0,2-0,5	0,062	0,026	0,019	-0,007	-26,43
Коефіцієнт термінової ліквідності (QR)	0,7-0,8	0,21	0,15	0,16	0,02	10,67
Коефіцієнт поточної ліквідності (CR)	1,0-2,0	0,82	0,74	0,83	0,09	12,30
Чистий оборотний капітал (NWC), тис. грн.	>0 збільшення	-838425,00	-1236528,00	-781134,00	455394,00	36,83

Рис. 6. Показники ліквідності підприємства

Коефіцієнт абсолютної ліквідності, що характеризує готовність підприємства негайно ліквідувати короткострокову заборгованість зменшився до 0,019, що в 11 раз менше за нормативне значення (0,2 – 0,5). На зниження вплинуло зменшення суми грошових коштів. Показник свідчить про відсутність у підприємства можливості щодо погашення всіх поточних зобов’язань за рахунок грошових коштів.

Коефіцієнт термінової ліквідності, що показує скільки одиниць найбільш ліквідних активів припадає на одиницю термінових боргів, зрос з 0,15 до 0,16 (нормативне значення 0,70 – 0,80). Показник значно менший від нормативного значення, що свідчить про високий фінансовий ризик та відсутність можливостей для залучення додаткових засобів зі сторони.

Коефіцієнт поточної ліквідності, що характеризує достатність обігових коштів для погашення боргів протягом року, зрос і становить 0,83 (нормативне значення 1,0 – 2,0). Показник вказує на неможливість покриття поточних зобов’язань оборотними активами та низьку ліквідність, що унеможливлює погашення всіх поточних зобов’язань за рахунок виробничих запасів, готової продукції, грошових коштів, дебіторської заборгованості й інших оборотних активів.

Зменшилось від’ємне значення чистого оборотного капіталу з -1 236 528,00 тис. грн. до -781 134,00 тис. грн. Але показник свідчить про нездатність підприємства вчасно погашати короткострокові зобов’язання.

Таблиця №11

Показники платоспроможності						
Найменування показника	Норматив	2018	2019	2020	Приріст	Темп приросту, %
Коефіцієнт платоспроможності (автономії)	>0,5	0,48	0,39	0,37	-0,02	-5,85
Коефіцієнт фінансування	>1	0,91	0,63	0,58	-0,06	-9,23
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	>0,1	-1,25	-1,62	-1,51	0,11	6,98

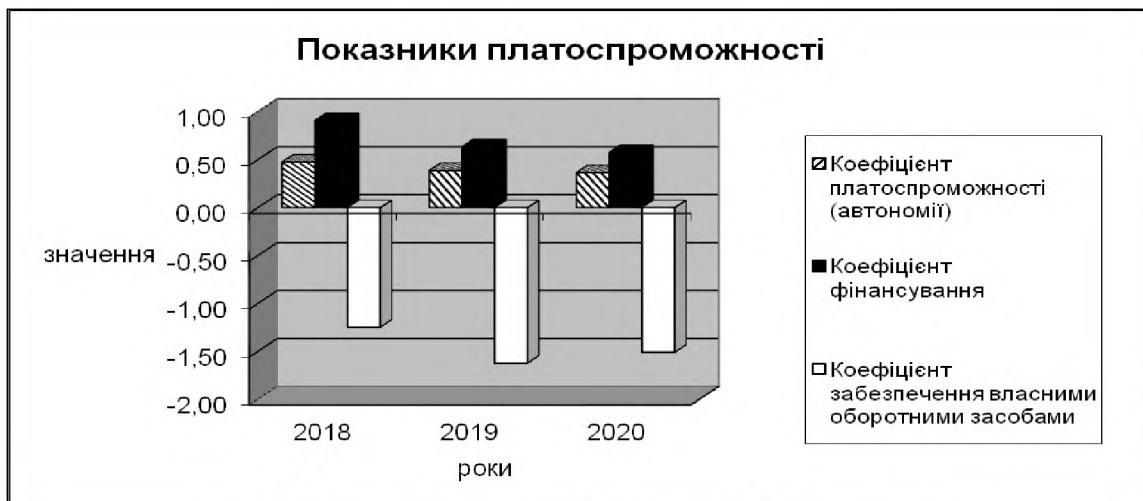

Рис. 7. Показники платоспроможності підприємства

Коефіцієнт платоспроможності (автономії), що характеризує можливість підприємства виконати зовнішні зобов'язання за рахунок власних активів зменшився і становить 0,37, при нормативному значенні $> 0,5$. Це свідчить про наявність значної кількості отриманих авансів.

Коефіцієнт фінансування, що характеризує забезпеченість заборгованості власними коштами теж знизився і становить 0,58 при нормативному значенні > 1 . Це свідчить про зменшення долі власного капіталу у забезпеченні фінансування зобов'язань.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами, що показує абсолютну можливість перетворення активів у ліквідні кошти згідно з розрахунком з річкою, але теж не відповідає нормативному значенню.

Таблиця №12

Показники ділової активності						
Найменування показника	Норматив	2018	2019	2020	Приріст	Темп приросту, %
Оборотність основних засобів (FAT), раз	1,28-2,14 збільшення	0,12	0,09	0,10	0,01	15,62
Оборотність активів (TAT), раз	0,67-1,12 збільшення	0,08	0,06	0,07	0,01	9,51
Оборотність запасів (ST), раз	16,78-27,96 збільшення	0,71	0,47	0,39	-0,08	-16,65
Строк погашення дебіторської заборгованості (CP), дн.	до 170 днів	149,44	167,18	169,66	2,49	1,49
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості (КОКЗ)	збільшення	14,43	8,14	7,74	-0,40	-4,93
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості (КОДЗ)	збільшення	2,41	2,15	2,12	-0,03	-1,47

Рис. 8. Показники ділової активності підприємства

Коефіцієнт оборотності основних засобів (фондовіддача) збільшився з 0,09 до 0,10. Це відбулося за рахунок зростання розміру чистої виручки від реалізації продукції.

Коефіцієнт оборотності активів, що показує скільки отримано чистої виручки від реалізації продукції на одиницю коштів, інвестованих в активи, збільшився з 0,06 до 0,07 та в 10 раз менше нормативного значення (0,67 – 1,12), що свідчить про неефективне використання наявних ресурсів.

Коефіцієнт оборотності матеріальних запасів, що демонструє кількість оборотів коштів, інвестованих у запаси у 43 рази менший від нормативного значення (16,78 – 27,96). Він зменшився з 0,47 до 0,39. Можна констатувати вкрай повільну швидкість реалізації товарно-матеріальних запасів.

Строк погашення дебіторської заборгованості збільшився з 167 до 170 днів, але відповідає нормативному значенню (до 170 днів), з чого можна зробити висновок про наявну ефективність стягнення боргів.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості знизився з 8,14 до 7,74, тобто швидкість обертання кредиторської заборгованості уповільнюється.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості, що показує у скільки разів виручка перевищує середню дебіторську заборгованість зменшився з 2,15 до 2,12.

Таблиця №13

Показники структури капіталу						
Найменування показника	Норматив	2018	2019	2020	Приріст	Темп приросту,%
Коефіцієнт фінансової незалежності (EQ/TA)	0,35-0,59	0,48	0,39	0,37	-0,02	-5,85
Сумарні зобов'язання до активів (TD/TA)	0,6-0,2 зменшення	0,53	0,62	0,64	0,02	3,67
Довгострокові зобов'язання до активів (LTD/TA)	-	0,24	0,29	0,33	0,034	11,41
Довгострокові зобов'язання до необоротних активів (LTD/FA)	-	0,31	0,39	0,44	0,06	14,35

Рис. 9. Показники структури капіталу підприємства

Коефіцієнт фінансової незалежності зменшився до 0,37, але відповідає нормативному значенню.

Показник сумарних зобов'язань до активів зріс до 0,64, та знаходиться вже за межами нормативного значення (0,6 – 0,2).

Показник довгострокових зобов'язань до активів зріс до 0,33 та свідчить про рівень фінансування активів за рахунок довгострокових позик.

Зростання показника довгострокових зобов'язань до необоротних активів з 0,39 до 0,44 свідчить про збільшення частини необоротних активів, яка фінансується за рахунок довгострокових позик.

Таким чином, більша частина розрахованих коефіцієнтів показала тривалі негативні тенденції, деякі з них в кілька разів відрізняються від нормативних значень.

Результатом діяльності підприємства за звітний період став операційний збиток у розмірі 663 606,50 тис. грн., який на 233 079,50 тис. грн. більший від операційного збитку попереднього періоду. На показник операційного збитку вплинула поява значного валового збитку від інших операцій у розмірі 301 043,70 тис. грн. на відміну від валового прибутку від інших операцій 194 753,90 тис. грн. у 2019 році. Але одночасно зменшився валовий збиток від реалізації продукції на 212 086 тис. грн.

За звітний рік підприємство має чистий збиток у розмірі 784 125,50 тис. грн., що негативно відрізняється від результату 2019 року на 264 347,50 тис. грн.

4 ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Охорона атмосферного повітря

ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова» та його структурні підрозділи працюють згідно вимог:

- дозволу на викид забруднюючих речовин № 1210137800-452, термін дії якого становить 19.08.2022 року;

Для контролю та аналізу впливу діяльності підприємства на стан навколишнього природного середовища використовуються прямі інструментальні вимірювання кількісного та якісного складу забруднюючих речовин у викидах. Рівень забруднення атмосферного повітря та контроль за кількісними та якісними характеристиками викидів забруднюючих речовин джерелами підприємства контролюється промислово-санітарною лабораторією відділу № 111 згідно затвердженого та погодженого у відповідних інстанціях план-графіка.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря

Найменування забруднюючих речовин	Фактичні обсяги викидів, т
Азоту оксиди	1,848637
Аміак	0,057718
Ангідрид сірчистий	0,014471
Ацетон	0,870053
Бутилацетат	0,486477
Бенз(о)пірен	-
Водень хлористий	0,103001
Вуглецю окис	0,501456
Вуглеводні	5,094005
Газоподібні фтористі сполуки	0,013524
Тверді речовини	3,206772
Кадмію сполуки	0,0000084
Марганець та його сполуки	0,018745
Нікель та його сполуки	0,00020024
Озон	0,0008955
Ртуть та її сполуки	0,00000117
Свинець та його сполуки	0,0004719
Сірководень	0,0000497
Спирт бутиловий	0,2489448
Стирол	0,0003408
Фенол	0,0019701
Формальдегід	0,0004980
Хром та його сполуки	0,0027091
1 клас небезпечності	0,0002101
2 клас небезпечності	0,0460445
3 клас небезпечності	0,0000096
4 клас небезпечності	0,0000289
ОБРД 0,01-0,1	0,003772
ОБРД 0,1 - більше 10	1,106
Двоокис вуглецю	662,550

Охорона водних ресурсів

Скид забруднюючих речовин у р. М. Сура здійснюється на підставі проекту ГДС, розробленого ПП «НВЦ «Техноекос» у 2021 році, затвердженого Департаментом екології та природних ресурсів в Дніпропетровській області, дозволу на спеціальне водокористування №7/ДП/49д-21 від 16.01.2021, виданого на період 2021÷2024 рр.. Визначена радіоактивність та токсичність зворотних вод підприємства. Рівень забруднення стічних вод, що скидаються в

б. Розсохувата контролюється промислово-санітарною лабораторією відділу № 111 згідно плану-графіка.

За даними фахівців енергокомплексу № 106 за 2020 рік скид промислових стічних вод у водні об'єкти підприємством не здійснювався.

Утворені відходи виробництва

Найменування відходів	Фактичні об'єми,т
Відпрацьована ЗОР	-
Відходи неметалевих матеріалів	0,00813
Відходи абразивного інструмента	0,0114
Рідкі побутові відходи	-
Тверді побутові відходи	697,3618
Відходи відпрацьованих шпал	3,36
Відпрацьовані акумуляторні батареї	0,1916
Відходи люмінесцентних ламп	250 шт.
Відходи відпрацьованих формувальних та стрижневих сумішей	35,08
Шлам відстійників	-
Відходи відпрацьованих футерувальних матеріалів	5,7
Шлаки чавуна та вуглецевих сталей	0,6
Відпрацьовані мастила	-
Нафтошлами та нафтовородівідходи	-
Будівельні відходи	337,1094
Відходи деревини	4,2501
Бій скла	2,59756
Відходи чорних металів	1000,830
Відходи кольорових металів	5,253
Відходи текстилю	1,06064
Відпрацьовані шини автомобілів	0,207
Ганчір'я промаслене, матеріали обтиральні, забрудненні	0,0195
Відходи пластмас	0,10014
Відходи пароніту	0,0018
Взуття зношене	-
Відходи гуми	1,94146
Сміття з доріг, листя, гілки	9,0
Відпрацьовані рентгеноплівка	0,032
Фільтри відпрацьовані, забрудненні	0,00264
Відпрацьований фіксажний розчин	0,04
Відходи сухої фарби	0,00162

Сума екологічного податку за забруднення навколишнього природного середовища за 2020 рік складає 29,0 тис. грн.

5 СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТА КАДРОВА ПОЛІТИКА

Середньооблікова чисельність ПВП за категоріями:

Категорія ПВП	Чисельність (чол.)					
	середньооблікова			в еквіваленті повної зайнятості		
	2019 р.	2020 р.	%	2019 р.	2020 р.	%
Виробничі робітники	905	768	84,9	683	528	77,3
Допоміжні робітники	1 861	1 584	85,1	1 565	1 279	81,7
МОП	180	155	86,1	173	149	86,1
ВОХР	168	130	77,4	163	124	76,1
Учні	6	1	16,7	6	1	16,7
УСЬОГО	3 120	2 638	84,6	2 590	2 081	80,1
ІТР	2 088	1 863	89,2	1 788	1 562	87,4
РАЗОМ	5 208	4 501	86,4	4 378	3 463	83,2

Продуктивність праці одного ПВП в порівнянних цінах на 01.01.2020 року

Період	На середньооблікову чисельність (грн.)	В еквіваленті повної зайнятості (грн.)
2019 рік	170 648	203 000
2020 рік	220 245	286 262

Середньомісячна заробітна плата ПВП з іншими заохочувальними та компенсаційними виплатами:

Період	На середньооблікову чисельність (грн.)	В еквіваленті повної зайнятості (грн.)
За 2019 рік	6 316	7 561
За 2020 рік	6 776	8 420

Розподілення фактичної середньомісячної заробітної плати ПВП по кварталах:

Період	На середньооблікову чисельність (грн.)	На середньооблікову чисельність в еквіваленті повної зайнятості, (грн.)
1 квартал	6 079	7 799
2 квартал	6 651	8 304
3 квартал	7 394	8 729
4 квартал	7 007	8 848
2020 рік	6 776	8 420

Втрати робочого часу по об'єднанню з урахуванням одноденного режиму роботи і зупинками виробництва у зв'язку з відсутністю матеріальних ресурсів (сировини, матеріалів, комплектуючих), дефіциту фінансів на оплату енергоносіїв, становлять 213 887 людино/днів, що складає 16,7% від загального фонду робочого часу.

У звітному році норми часу не переглядалися, трудомісткість продукції не знижувалась.

Нові технічно обґрутовані норми у виробництво у звітному періоді не впроваджувались.

Охорона праці

Стан виробничого травматизму на ДП "ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова" за 2020 рік

Втрати у результаті виробничого травматизму	8 роб.днів (у тому числі: ПМЗ – 0 роб.днів)
Втрати, пов'язані з виробничим травматизмом та охороною праці	10 995 026,98 грн. (у тому числі: ПМЗ – 0 грн.)
у тому числі:	
Виплати по листам непрацездатності	1 136,60 грн.
Витрати на охорону праці	10 993 890,38 грн.

Найменування	2020 р.				2019 р.			
	Усього	Головний завод	Відокремл. підрозділи	ПМЗ	Усього	Головний завод	Відокремл. підрозділи	ПМЗ
1. Кількість травм у тому числі:	–	–	–	–	6	6	–	–
виробничого характеру:	–	–	–	–	–	–	–	–
внаслідок порушень інструкцій з охорони праці	–	–	–	–	2	2	–	–
внаслідок особистої необережності	–	–	–	–	–	–	–	–
допуск до роботи без навчання та перевірки знань з питань ОП	–	–	–	–	1	1	–	–
внаслідок не виконання посадових обов'язків	–	–	–	–	–	–	–	–
внаслідок порушення технологічного процесу	–	–	–	–	–	–	–	–
внаслідок незастосування засобів індивідуального захисту (у разі їх наявності)	–	–	–	–	1	1	–	–
внаслідок нездовільного технічного стану території	–	–	–	–	–	–	–	–
внаслідок недосконалості конструкції обладнання	–	–	–	–	–	–	–	–
внаслідок порушення правил безпеки руху	–	–	–	–	–	–	–	–
невиробничого характеру (Н-5):	–	–	–	–	1	1	–	–
вибух	–	–	–	–	1	1	–	–
нездовільний стан здоров'я	–	–	–	–	–	–	–	–
у тому числі:								
2. Кількість нещасних випадків зі смертельним наслідком	–	–	–	–	1	1	–	–
виробничого характеру	–	–	–	–	–	–	–	–
невиробничого характеру (акт. Н-5)	–	–	–	–	1	1	–	–
3. Коефіцієнт частоти	–				0,82			
4. Коефіцієнт важкості	–				37,66			
5. Витрати на охорону праці	10 993 890,38 грн.				12 519 956,02 грн.			

Робота з кадрами за 2020 рік:

1.	Підготовлено нових робітників	-	4 осіб
2.	Перекваліфікація	-	37 осіб
3.	Підготовлено на курсах цільового призначення	-	3 осіб
4.	Підготовлено на виробничо-технічних курсах	-	31 осіб
5.	Проведено навчання та підвищення кваліфікації керівників та фахівців підприємства	-	207 осіб
6.	Організовано всі види практик (виробнича, технологічна, конструкторська, переддипломна)	-	42 осіб
	– студентам вищих училищ	-	24 осіб
	– учням коледжів та технікумів	-	10 осіб
	– учням професіонально-технічних училищ	-	8 осіб
7.	Організовано навчання для студентів вищих навчальних закладів, коледжів та технікумів, що навчаються без відриву від виробництва (вечірня та заочна система навчання)	-	15 осіб

Текучість кадрів, осіб:

	всього	у т. ч. жінки
прийнято	156	79
звільнено	662	326

Віковий склад працівників ДП «ВО ПМЗ ім. О.М. Макарова» на 01.01.2021 р., осіб:

	всього	у т. ч. жінки
Всього, у т.ч.:	4 883	2 427
до 35 років	321	185
36 – 40 років	275	137
41 – 50 років	669	287
51 – 60 років	1 533	831
від 61 року і старші	2 085	987

За результатами 2020 року із загальної кількості працівників облікового складу

Прибуло молодих спеціалістів, осіб:

Період	Всього	у тому числі жінок
2019 рік	82	35
2020 рік	44	20

Навчаються, осіб:

	Всього	у тому числі жінок
у аспірантурі	4	-
у ВНЗ	15	11

Мають вищу освіту, осіб:

	Всього	у тому числі жінок
магістр, спеціаліст	1 703	966
бакалавр	55	24

Мають науковий ступінь кандидата наук – 6 осіб (у тому числі 0 – жінки).

Мають науковий ступінь доктор наук – 2 особи (у тому числі 0 – жінки).

6 УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Серед потенційних факторів ризику варто відзначити зовнішні фактори, які знаходяться поза межами впливу Підприємства. До таких можуть відноситись обмежувальні заходи державної політики, не прогнозовані коливання та нестабільність на фінансових ринках, кліматичні зміни, зростання цін на енергоносії.

Також, мають вплив і інші форс-мажорні обставини, які можуть бути визнані такими на підставі чинного законодавства України; можливі зміни в оподаткуванні та кредитно-фінансовій політиці держави.

З метою мінімізації ризиків, на Підприємстві функціонує система ризик-менеджменту, яка виявляє та розробляє рекомендації щодо управління та запобігання ризиків.

Підприємство використовує наступні методи управління ризиками:

- методи уникнення ризиків: відмова від співпраці з ненадійними клієнтами, ретельний аналіз та перевірка потенційних клієнтів усіма доступними методами;
- методи диверсифікації ризиків;
- методи компенсації ризиків: в разі необхідності страхування фінансових ризиків неповернення коштів від дебітора або клієнта; стратегічне планування діяльності, яке дозволяє передбачати появу «вузьких» місць, наперед ідентифікувати джерела ризиків; прогнозування зовнішнього середовища, тобто періодична розробка сценаріїв розвитку та оцінка майбутнього стану середовища господарювання як власного так і потенційних і діючих клієнтів, прогнозування поведінки партнерів та дій конкурентів, макроекономічне прогнозування; моніторинг нормативно-правового середовища. Отримані дані дозволяють відстежувати тенденції, дадуть час для підготовки до нормативних нововведень, дадуть можливість прийняти відповідні заходи для компенсації можливих втрат; навчання персоналу та його інструктування.

Для моніторингу ризиків управлінський персонал проводить розрахунок показників фінансового стану щоквартально та вдається до оперативних заходів попереджання несприятливих подій. Крім того управлінським персоналом визначені індикатори безперервності діяльності підприємства, які постійно аналізуються:

Фінансові події:

- перевищення зобов'язань над активами або перевищення поточних зобов'язань над поточними активами;
- позики з фіксованим строком, погашення яких наближається, за відсутності реальних перспектив пролонгації чи погашення; або надмірне використання короткострокових позик для фінансування довгострокових активів;
- ознаки скасування фінансової підтримки кредиторами;
- від'ємні грошові потоки від операційної діяльності, про які свідчить фінансова звітність за попередні періоди або прогнозна фінансова звітність;
- негативні ключові фінансові коефіцієнти;
- значні операційні збитки або значне зменшення вартості активів, що використовуються для генерування грошових потоків;
- неможливість вчасно платити кредиторам;
- неможливість виконувати умови угод про позики;
- перехід від системи оплати в кредит за поставлений товар, отриману послугу до системи оплати в момент доставки товару, отримання послуги;

- неможливість отримати фінансування для розробки нових основних продуктів або для фінансування інших суттєвих інвестицій.

Операційні події:

- втрата ключового управлінського персоналу без його заміни;
- втрата основного ринку, ключового клієнта (клієнтів) або головного постачальника (постачальників);
- труднощі з робочою силою;
- нестача важливих ресурсів.

Інші події:

- незавершені судові або регуляторні провадження проти суб'єкта господарювання, які у випадку їх задоволення можуть привести до претензій, які суб'єкт господарювання з великою вірогідністю не зможе задоволити;
- зміни у законах чи нормативних актах або урядовій політиці, що, за очікуванням, негативно вплинути на суб'єкт господарювання;
- відсутність страхування чи недостатнє страхування від катастроф у разі їх настання.

7 ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЙ

Витрати на інновації за 2020 рік

(включаючи витрати на виконання робіт власними силами підприємства та інші відповідні витрати)

(тис. грн з одним десятковим знаком)

A	Б	Код рядка	Сума витрат на інновації
Усього (сума рядків 111-115/116-122, 124)	110		446.9
у тому числі за напрямами			
внутрішні науково-дослідні розробки (без амортизації, включають капітальні витрати на споруди й обладнання для виконання науково-дослідних розробок)	111		
зовнішні науково-дослідні розробки	112		
придбання машин, обладнання та програмного забезпечення (за виключенням витрат на обладнання для науково-дослідних розробок)	113		438.9
придбання інших зовнішніх знань	114		8.0
інші (уключаючи дизайн, навчання, маркетинг та іншу відповідну діяльність; організаційні та маркетингові інновації))	115		
у тому числі за джерелами фінансування			
власні кошти	116		446.9
кошти державного бюджету	117		
кошти місцевих бюджетів	118		
кошти позабюджетних фондів	119		
кошти вітчизняних інвесторів	120		
кошти іноземних інвесторів	121		
кредити	122		
з них на пільгових умовах	123		
кошти інших джерел	124		

У звітному році інноваційна продукція (товари, послуги) не впроваджувалась і не реалізовувалась.

На підприємстві ведуться дослідження проектів з оборонної тематики.

8 ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА У ВІДПОВІДНОСТІ ДО ФІНАНСОВОГО ПЛАНУ

Номенклатура	Од. вим.	План на 2021 рік				
		1 кв.	2 кв.	3 кв.	4 кв.	2021 р.
Реалізація товарної продукції (робіт та послуг)	тис. грн.	114 536	331 226	573 777	1 612 894	2 632 433
<i>в тому числі:</i>						
Ракетно-космічна техніка	тис. грн.	92 154	291 142	545 492	1 568 421	2 497 209
РН «Taurus-2»	шт.	—	—	—	2	2
БМД РН «Вега»	шт.	1	—	—	—	1
Цивільна продукція	тис. грн.	1 125	1 125	1 125	1 125	4 500
Шасі АН-148	шт.	—	—	—	—	—
Трактори	шт.	—	—	—	—	—
Продукція (роботи та послуги) непромислового характеру	тис. грн.	21 257	38 959	27 160	43 348	130 724

Ю.О., Генеральний директор

С. ВОЙТ

Головний бухгалтер

I. БЕРЕЗКА